

הקבלנים והבנאים

הבונים את בתי

היהודים ברחבי

הארץ בונים

לעצמם וילות

המתחרות בפארן

בבתים שבשיכונני

הצמרת היהודיים

סביון במתנשולש

כיום לבנות לבד, אך איך נסתדר אם רק להוציא רשיון עולה 30 אלף לירות? השופט הבין ונתן לי רק 100 לירות קנס.

לפי התיכונן רציתי לעשות וילה קטנה, אבל יצא לי 165 מטרים מרובעים. את החומרים השגתי בזול, מחברים שלי. עכשיו אני עושה מאמצים לגמור. אני אצליח להסתדר אבל אנשים כמוני מהווים רק כחמישה אחוז מהצעירים. לרוב ה"צעירים אין כסף ואין אדמה לבנות עליה". ואכן, את הווילות מצליחים לבנות רק בני השיכבה העשירה בכפר. האחרים ניצבים בפני בעיות קשות של גידול ה"מישפחה ומחסור בקרקע. לכך מתווספות גם בעיות תקציביות — אין די כסף אפילו לבניית בית רגיל.

העשירים אינם סובלים מבעיות אלה. על גיבעה, בסמוך למיגדל המים שבכפר, נבנתה שכונת יוקרה שכולה וילות. אחת הבולטות שבהן שייכת לסאלה ג'אבר מאסרי. בני הזוג מאסרי וששת ילדיהם מתגוררים בוילה שעוצבה יוצא־דופן.

המאפיין את ביתם בעל שתי הקומות וששה החדרים, הוא מיבנה משולש ה"מרכיב את חלקו הקידמי ובולט למרחוק. את הרעיון שאב ג'אבר, טרקטוריסט ב"מיקצועו, מעיתון מצולם. דבר יוצא־דופן נוסף היא הכתובת "אללה", העשויה מ-

עוד מעט גומר. אחר כך נעזר לאח"א.

המצב הזה נמשך עד שהחל השפל הכלכלי. מה שהספיק עבד אל-ג'ווד לסיים לא הספיק עבד ג'אבר. לבני הזוג ג'אבר היה בתחילה חדר אחד, שבו גרו עם חמשת ילדיהם. לפני ארבע שנים קנה עבד, צלם במיקצועו, סיסת קרקע במחיר 50 אלף לירות, שעליה החל לבנות וילה. אולם בניית הווילה לא נסתיימה עד היום. אך בשל הצפיפות בדיירת החדר, עברה מישפחת ג'אבר להתגורר בוילה. עוד לפני שהושלמה.

רק השטח שווה היום 450 אלף ל"ר. רות" הסביר עבד. "אבל את זה לא מוכרים. השקעתי עד היום בבנייה 150 אלף לירות. הבית גמור מבחוץ, ועכשיו אני צריך לגמור מבפנים. מה שמעכב אותי זה המצב הכלכלי. חוץ מזה היו לי בעיות גם עם הרישיון.

"אני לא עשיתי תוכנית. תיכננתי את הכל בעצמי. פעם ציירתי קצת, אז הסתדרתי. הקבלן הוא חבר שלי מטייבה. הוא הסתדר עם הציירים שעשיתי לו. אבל בית־המישפחה לא הסתדר. עשו לי מישפט על שבנתי בלי רישיון. אמרתי לשופט שבכפר אין משרד־שיכון ואפילו פקיד של זוגות צעירים לא רואים. רק שרד השיכון מופיע בטלוויזיה. אם אנחנו צרי-

שאותם רכש כוול מסוחרים ערביים בני כפרו. לפני שנה, כאשר אסף את מלאי החומרים הדרוש, החל בבניית וילה מסורתית, על שטח אדמה הסמוך לביתו.

שר השיכון

בטלוויזיה

"קיבלתי את האדמה בירושה". הסי"דס משכס. לפי רעיון שלי הומנתי רק תוכנית של המיבנה. תוכנית־עבודה, עם הכמויות של החומרים. לא צריך. זה רק מייקר את המחיר. הקבלן הוא קרוב מישפחה ואני סמכתי עליו שיסתדר.

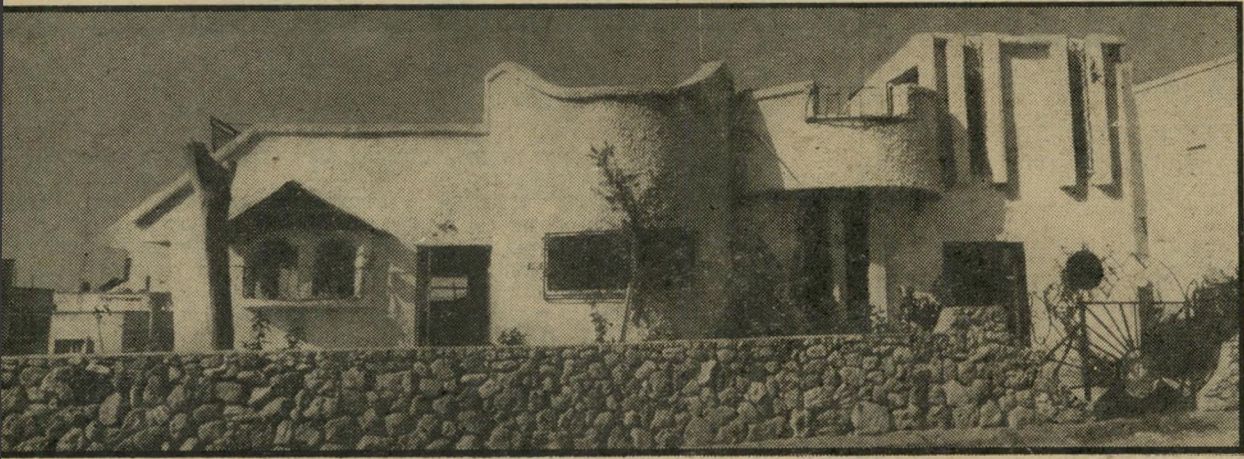
"מה שמיוחד בבית הזה, שהוספתי חדר מישפחה בנוסף לחדר האורחים. זה לא היה מקובל אצלנו עד היום. חשבתי גם על הילדים, והשארתי אפשרות להור" סיף בעתיד עוד קומה, אם הם יתחתנו, יוכלו לגור למעלה.

מחיר השלד עלה לי יותר מהגימור. בשלד השקעתי 300 אלף לירות. הגימור, שכולל את הנגרות, הריצוף, הטיח, ה"אינסטלציה וכל השאר, עלה לי 600 אלף לירות. אבל אצלנו במישפחה כולם עודרים אחד לשני. אנחנו שישה אחים. אני

"אני לא קונה דולרים ולא שם מתחת לבלטות", אומר עבד אל-ג'ווד האג'יחיא, מן הכפר הערבי טירה, שבמערב לש. "אז החלטתי לבנות וילה. אצלנו זה מופיעל חיים. לא עושים חשבונות. השקעתי 900 אלף לירות והקמתי וילה של שני מיפלסים. עם שישה חדרים."

אין זו הווייה. זהו אכן מחירה הממוצע של וילה מפוארת בכפר הערבי. ואמנם הבתים המסורתיים, בעלי העמודים הר"גבהים, נעלמים מן הנוף. את מקומם תופסות וילות מפוארות, שאינן מביישות אפילו שכונות־יוקרה כדוגמת קיסריה, סביון וכפר־שמרה. וכמו במשולש, כך גם בגליל. גם בכפרים הערביים בצפון הארץ צצות לאחרונה וילות פאר.

המיקרה של עבד אל-ג'ווד הוא אופייני. עבד אל-ג'ווד הוא עורך־דין ב"מיקצועו. הוא מתגורר יחד עם אשתו ושתי בנותיו הצעירות בבית שכור בן שלושה חדרים, בכניסה לטייבה. לפני שלוש שנים החל לצבור חומרי־בנייה,

לצורך תיכונן הווילה. תחת לשכור את שירותיו של מהנדס, דבר המייקר בהרבה את מחיר הבית, העדיף לצייר בעצמו. הקבלן בנה את הבית לפי ציוריו. בתמונה מימין: אשתו של עבד, יוסרה.

אומר עבד ג'אבר (בתמונה משמאל) מטייבה, על הווילה שלו. עבד עסק בעבר בציור והוא ניצל את כישוריו

"ציירתי את זה!"